

Verklaring inzake Beleggingsbeginselen

1. Introductie

1.1. Inleiding

Op grond van de Europese pensioenfondsenrichtlijn¹ zijn Nederlandse pensioenfondsen verplicht om een “Verklaring inzake de Beleggingsbeginselen” (hierna: verklaring) op te stellen. De in de Europese Richtlijn opgenomen bepalingen komen sterk overeen met 1) de bepalingen in de Pensioenwet, artikel 145, eerste lid van de Pensioenwet dan wel 2) artikel 140, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

Deze Verklaring inzake Beleggingsbeginselen geeft beknopt de uitgangspunten weer van het beleggingsbeleid van Stichting Sportfondsen Pensioenfonds (hierna: het pensioenfonds of fonds). Deze uitgangspunten worden door het bestuur van het pensioenfonds vastgesteld.

De verklaring is als bijlage bij de actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds opgenomen. Deze verklaring wordt op verzoek beschikbaar gesteld aan deelnemers en andere belanghebbenden. Deze verklaring zal ook zijn te vinden op de website van het fonds, <https://sportfondsenpensioenfonds.nl/downloads>

Na iedere belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid, of ten minste eens in de drie jaar, wordt deze verklaring herzien. Deze verklaring geeft het beleid weer per maart 2023.

1.2 Doelstelling van het beleggingsbeleid

Het pensioenfonds heeft ten doel het treffen van voorzieningen ten behoeve van pensioen en overlijden en te zorgen voor een goed en betaalbaar pensioen. Het pensioenfonds belegt en beheert het pensioenvermogen in het belang van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden van het fonds en is daarmee onder andere verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid. Het fonds heeft daarom onder meer investment beliefs opgesteld.

2. Organisatie

2.1 Het pensioenfonds

Het pensioenfonds is zich bewust van de rol die het als pensioenbelegger vervult. Die rol dwingt het fonds tot grote zorgvuldigheid in handelen.

Een belangrijk kenmerk van het pensioenfonds, hetgeen bepalend is voor het kader van het beleggingsbeleid van het pensioenfonds, is het feit dat het pensioenfonds zijn pensioenregeling tot en met 31 december 2014 had herverzekerd bij AEGON Levensverzekering N.V. Het verzekeringstechnische risico was ondergebracht in een herverzekeringsovereenkomst die liep tot en met 31 december 2014. Met ingang van 1 januari 2015 zijn de in deze overeenkomst opgebouwde rechten premievrij gemaakt. Alle tot en met 31 december 2014 gefinancierde en opgebouwde pensioenaanspraken blijven levenslang nominaal gegarandeerd door Aegon Levensverzekering N.V.

Met ingang van 1 januari 2015 is het pensioenfonds een pensioenfonds geworden in eigen beheer. Alle nieuwe pensioenverplichtingen die met ingang van die datum worden opgebouwd, worden rechtstreeks bij het pensioenfonds ondergebracht. De daarbij behorende middelen

---

¹ Artikel 12 van Richtlijn 2003/41/EG van het Europese Parlement en de Raad van 3 juni 2003

worden gestort in een apart beleggingsdepot op naam en in juridisch eigendom van het pensioenfonds. Het pensioenfonds heeft verder een vrije reserve. In 2015 is deze overgedragen naar het 'eigen beheer' depot.

2.2 Het bestuur

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor alle activiteiten, inclusief het vaststellen van het strategische beleggingsbeleid, het beleggingsplan en het selecteren en monitoren van een externe vermogensbeheerder. Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleggen van de beschikbare gelden in overeenstemming met de beleggingsbeginselen, zoals omschreven in deze verklaring. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor de monitoring van de uitvoering van het beleggingsbeleid. Indien noodzakelijk zal het bestuur worden ondersteund door een extern beleggingsadviseur.

2.3 De dagelijkse leiding

Het bestuur benoemt de dagelijkse leiding van het pensioenfonds. De dagelijkse leiding heeft het volgende mandaat gekregen van het bestuur:

- De uitvoering van de bestuursbesluiten;
- Met inachtneming van de statuten, pensioenreglementen en andere reglementen, alle daden van beheer en beschikking, welke verband houden met de doelstelling van de stichting, doch alles steeds binnen het kader van een genomen bestuursbesluit;
- Het nemen van alle beslissingen die geen uitstel van 48 uur verdragen;
- Het goedkeuren van betalingen binnen het vastgestelde budget;
- Het opvolgen en uitvoeren van instructies van de toezichthouders;
- Het innen van de premie.

De dagelijkse leiding legt verantwoording af over zijn handelen aan het bestuur.

2.4 De beleggingscommissie

Het bestuur van het pensioenfonds benoemt een beleggingscommissie. De voorbereiding van wijzigingen in en de monitoring van de uitvoering van het beleggingsbeleid is door het bestuur, binnen de aangegeven kaders, opgedragen aan de beleggingscommissie. Deze bestaat uit minimaal twee bestuursleden alsmede de manager van het pensioenfonds en wordt, indien noodzakelijk, ondersteund door een extern adviseur. De beleggingscommissie maakt notulen van haar vergaderingen/bevindingen en deelt deze steeds met het bestuur.

2.5 Deskundigheid

Het pensioenfonds zorgt ervoor dat zij in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de juiste (interne of externe) deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- een correct beheer van de beleggingen;
- een goede beheersing van de aan de beleggingen verbonden risico's.

3. Uitvoering

3.1 Strategische Beleggingsbeleid

3.1.1. Algemeen

Het strategische beleggingsbeleid wordt bepaald in het licht van de aard en looptijd van de pensioenverplichtingen van het pensioenfonds. Daarbij wordt rekening gehouden met de wettelijke eisen die in het Financieel Toetsingskader (FTK) aan het beleggingsbeleid en risicomanagement gesteld worden alsmede met de risicohouding zoals die door het fonds is vastgelegd.

Via een Asset Liability Management (ALM) studie wordt de samenhang tussen bezittingen (assets) en pensioenverplichtingen (liabilities) onderzocht. Een dergelijke ALM-studie vindt op reguliere basis (in beginsel eens in de drie jaren) plaats. Bij de ALM-studie wordt de relatie tussen premie-, indexatie- en beleggingsbeleid onderzocht. Als input voor de ALM-studie wordt ook de risicohouding van het pensioenfonds (en het verantwoordingsorgaan, de werkgever en de kernvergadering) gebruikt. De resultaten van de ALM-studie dienen als uitgangspunt voor het strategische beleggingsbeleid, de normverdeling over de beleggingscategorieën en het beleid op het gebied van renteafdekking.

3.1.2. Doel en vaststellen van het beleggingsbeleid en prudent person

Het pensioenfonds belegt en beheert het pensioenvermogen in het belang van de (gewezen) deelnemers van het fonds.

Bij de uitvoering van het strategische beleggingsbeleid staat de “prudent person” regel centraal. Deze regel heeft onder meer de volgende uitgangspunten:

- Het pensioenfonds doet de beleggingen in het belang van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden;
- De activa worden zodanig belegd dat de kwaliteit, veiligheid, liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd;
- De activa worden naar behoren gediversifieerd.

Het strategische beleggingsbeleid wordt geformuleerd door en valt onder verantwoordelijkheid van het bestuur en ligt in beginsel voor 3 jaar vast. Het beleid kan in de loop van de tijd worden aangepast, maar dat dient dan te worden onderbouwd met een nieuwe ALM-studie of een vergelijkbare studie. Binnen de vastgelegde strategische kaders is het mogelijk dat het bestuur van het pensioenfonds besluit om het beleggingsrisico anders in te vullen. Dit zal dan zijn weerslag krijgen in het jaarlijkse beleggingsplan.

3.2 Risicohouding

De risicohouding van het pensioenfonds is de mate waarin het fonds risico's wenst te lopen om de doelstellingen van het fonds te kunnen realiseren. De risicohouding is vastgesteld in overleg met kernvergadering en werkgever en afgestemd met de organen van het fonds.

De kwalitatieve beschrijving van de risicohouding is opgenomen in hoofdstuk 1 van de ABTN. De kwantitatieve beschrijving van de risicohouding is opgenomen in hoofdstuk 12 van de ABTN.

3.3 Normverdelingen/ beleggingsrichtlijnen

Mede op basis van de uitkomsten van de ALM-studie en de RisicoBudgetStudie (RBS) en rekening houdend met de risicohouding van het fonds zijn er normverdelingen afgesproken voor de portefeuille die in eigen beheer wordt gevoerd voor de verdeling van het vermogen over verschillende beleggingscategorieën, alsmede de ruimte om daarvan af te wijken.

De huidige beleggingsstrategie voor het eigen beheer beleggingsdepot van het pensioenfonds laat zich als volgt samenvatten.

Strategie	Strategische norm %	Bandbreedte %
Matchingportefeuille	40	30 – 50
Euro Core staats + renteoverlay	10	5 – 15
Staatsgelieerde leningen	7,5	5 – 10
Hypotheke	15,0	10 – 20
Asset Backed Securities	7,5	5 – 10
Returnportefeuille	60	50 – 60
Aandelen ontwikkeld en opkomend	45	35 – 55
Beursgenoteerd vastgoed	5	2,5 – 7,5
High Yield*	5	2,5 – 7,5
EMD HC *	5	2,5 – 7,5

*High Yield en EMD maken onderdeel uit van de portefeuille vastrentende waarden

De vermogensbeheerder is er verantwoordelijk voor dat de allocatie zich binnen de genoemde bandbreedtes blijft bevinden. Alleen in extreme marktomstandigheden kunnen de bandbreedtes worden geraakt en zal de vermogensbeheerder in overleg treden met het fonds of aanpassing van de portefeuille wenselijk is. Het bestuur besluit in een dergelijk geval, nadat het advies heeft gehad van de beleggingscommissie.

Het strategische renteafdeckingspercentage van het 'eigen beheer' depot van het fonds is bepaald op 70% (met een bandbreedte van 10%), maar deze geldt slechts bij een 30-jaars euro swaprente > 3%.

Het fonds heeft verder het volgende dynamische renteafdeckingsbeleid bepaald:

Rente (euro swaprente 30-jaars)	Streefpercentage renteafdekking (op basis van waarde verplichtingen op basis van marktrente)	Toegestane bandbreedte
> 3,0%	70%	60% - 80%
2,0% - 3,0%	60%	50% - 70%
1,0% - 2,0%	50%	40% - 60%
< 1,0%	40%	30% - 50%

Iedere maand berekent de vermogensbeheerder het feitelijke renteafdeckingspercentage en zal de beheerder het percentage bijsturen indien een bandbreedte-grens wordt bereikt.

Alle zakelijke waarden zijn momenteel belegd in gewone en vastgoedaandelen. De aandelenbeleggingen worden wereldwijd gespreid belegd over verschillende regio's en volgen een Wereldindex. Het (vastgoed)aandelenbeheer wordt passief ingevuld.

Momenteel worden grondstoffen alsmede minder liquide beleggingen (zoals bijvoorbeeld Infrastructuur en Private Equity) uitgesloten als beleggingscategorie.

De strategie vastrentende waarden laat zich als volgt omschrijven (als percentage van de portefeuille vastrentende waarden):

Vastrentende waarden verdeling	Strategische Norm %	Bandbreedte %
Eurozone Core staatsobligaties en renteoverlay	20	-10/+10
Asset Backed Securities	15	-5/+5
Staatsgelieerde leningen	15	-5/+5
Hypotheke	30	-5/+5
High Yield	10	-5/+5
Emerging Market Debt	10	-5/+5

Het beleggingsmandaat bij Aegon kan afwijken van de hierboven beschreven strategische allocatie, vanwege commitments bij hypotheke die nog niet zijn opgevraagd. Het deel van de strategische allocatie hypotheke dat nog niet is opgevraagd zal dan extra worden gealloceerd aan Eurozone Core staatsobligaties.

Het vastrentende waarden beheer wordt actief ingevuld, met uitzondering van Eurozone Core Obligaties, die passief worden beheerd.

3.4. Risicobeleid en risicobeheerprocedures.

Voor het bereiken van de beleggingsdoelstelling is het belangrijk dat er een gedegen risicobeleid wordt gevoerd en dat de behaalde resultaten worden geëvalueerd. Hieronder wordt beschreven hoe het fonds een solide risicobeheersing en resultatenanalyse waarborgt.

3.4.1. Risicobeheersing

Risicospreiding wordt bereikt door in meerdere beleggingscategorieën te beleggen. Dit komt naar voren bij het vaststellen van het strategische beleggingsbeleid, het tactische beleggingsbeleid en de beleggingsrichtlijnen voor de diverse portefeuilles.

Specifieke sturing op marktrisico's vindt plaats met behulp van onder andere tracking error-methodieken. Voor kredietrisico's wordt gewerkt met credit ratings. Voor de beheersing van operationele risico's zijn meerdere maatregelen geïmplementeerd, waaronder een bevoegdhedenregeling.

Aan de hand van maandrapportages van de vermogensbeheerder van het fonds wordt gecontroleerd of de beleggingsportefeuille op hoofdniveau aansluit bij de opgegeven beleggingsrichtlijnen. Verder heeft het pensioenfonds een Risicorapportage op kwartaalbasis.

3.4.2. Resultatevaluatie

Beleggingsresultaten worden afgezet tegen een van tevoren door het bestuur vastgestelde benchmark. Deze benchmark fungeert als graadmeter voor het gevoerde beleid en geeft inzicht in het behaalde resultaat. Maandelijks heeft de beleggingscommissie inzage in de beleggingsresultaten aan de hand van de maandrapportage. Minimaal op kwartaalbasis worden de resultaten besproken in de beleggingscommissie. Er worden door de beleggingscommissie notulen gemaakt en gedeeld met het bestuur. De stand van zaken met betrekking tot de beleggingen wordt binnen het bestuur besproken aan de hand van de notulen van bijeenkomsten van de beleggingscommissie.

Inzicht in de belangrijkste beleggingsrisico's wordt verkregen via de verschillende kwartaalrapportages van de vermogensbeheerder en de Risicorapportage van het pensioenfonds. Deze worden door de beleggingscommissie bekeken en besproken.

3.5 Beleggingsrisico's

3.5.1. Invulling valuta-afdekking

Valutarisico is het risico op een negatieve verandering van de activa als gevolg van een verandering in de wisselkoers van vreemde valuta (ten opzichte van de Euro). De koersverschillen van buitenlandse valuta's ten opzichte van de euro zijn van invloed op het vermogen van het pensioenfonds. Het valutarisico behoeft alleen eventueel voor de zakelijke waarden naar euro's afgedekt te worden, omdat dit binnen vastrentende waarden vrijwel niet aanwezig is of de afdekking al binnen de beleggingsfondsen gebeurt; de valutaafdekking binnen zakelijke waarden ((vastgoed)aandelen) vindt binnen de beleggingsfondsen plaats voor wat betreft de Amerikaanse Dollar, het Britse Pond en de Japanse Yen. De overige valutarisico's binnen de (vastgoed)aandelenportefeuille zijn beperkt van aard en worden niet afgedekt.

Het beleid van het fonds is er (ná afdekking van de risico's) op gericht dat maximaal 15% van de totale portefeuille uit niet-euro posities mag bestaan.

Op kwartaalbasis wordt via de FTK-rapportage van de vermogensbeheerder en de Risicorapportage inzage verstrekt in de uitstaande valutarisico's.

3.5.2. Invulling beperking renterisico

Dit is het risico dat de waarde van de beleggingsportefeuille zich anders ontwikkelt dan de waarde van de verplichtingen door een mismatch tussen de duration van de verplichtingen en de duration van de beleggingen. In beginsel hebben de verplichtingen van het pensioenfonds, vanwege de lange looptijden hiervan, een hogere rentegevoeligheid dan de obligaties in de beleggingsportefeuille. Een daling van de rente leidt dan tot een stijging van de verplichtingen, die slechts gedeeltelijk wordt goedge maakt door een stijging van de waarde van de obligatieportefeuille. Om dit risico te beheersen worden de beleggingen normaliter zo goed mogelijk afgestemd op de rentegevoeligheid van de verplichtingen.

Het renterisico voor de verplichtingen die zijn opgebouwd tot en met 2014 liggen volledig bij Aegon Levensverzekering N.V. Omdat in het 'eigen beheer' depot alleen de verplichtingen die zijn opgebouwd vanaf 1 januari 2015 zijn opgenomen, is het totale renterisico voor het pensioenfonds nog steeds relatief beperkt. Het renterisico voor het fonds neemt wel ieder kwartaal iets toe.

Het renterisico wordt beperkt door het Strategic Liability Matching-fonds (SLM) aan de beleggingsportefeuille toe te voegen.

De renteafdekking wordt maandelijks gemonitord, zoals hierboven onder 3.3 beschreven.

3.5.3. Invulling beperking kredietrisico

Het pensioenfonds belegt binnen de portefeuille vastrentende waarden niet alleen in staatsobligaties, maar ook in staatsgelieerde leningen, High Yield obligaties, Emerging Market Debt, hypotheke en Asset Backed Securities. Hierbij gelden de normpercentages, de minima en de maxima die per subcategorie in het beleggingsmandaat zijn vastgelegd.

Aan deze obligaties kleven kredietrisico's. De risico's worden echter zo veel mogelijk beperkt doordat een goede diversificatie over verschillende soorten debiteuren plaatsvindt, alsmede door hierin te beleggen via beleggingsfondsen, die per fonds een brede spreiding qua debiteuren kennen. Sectorconcentraties en bedrijfsconcentraties worden daarmee beperkt.

Wat betreft kredietrisico zijn er binnen de richtlijnen minima bepaald ten aanzien van de kwaliteit van de uitzettingen in vastrentende waarden. Er dient een deel in Eurozone Core

staatsobligaties (de meest kredietwaardige staatsobligaties met een minimum rating van AA-) te worden belegd.

Beleggingen in staatsgelieerde leningen (met een minimale rating van BBB) zijn voor een maximaal % van de portefeuille vastrentende waarden toegestaan en momenteel slechts toegestaan via een participatie in een goed gespreid beleggingsfonds. Het gekozen fonds belegt in een groot aantal verschillende debiteuren, waardoor het belang van het pensioenfonds in een individuele debiteur gering is.

Het hypotheekfonds belegt in Nederlandse hypotheekleningen en heeft een relatief laag risicoprofiel.

Beleggingen in 'asset backed securities' zijn ook voor een maximaal percentage van de portefeuille vastrentende waarden toegestaan en momenteel slechts toegestaan via een participatie in een breed gespreid beleggingsfonds.

Daarnaast wordt er ook (beperkt) belegd in High Yield (bedrijfsobligaties met een rating lager dan BBB). Dit is toegestaan via een participatie in een breed gespreid beleggingsfonds.

Ook wordt door het fonds beperkt belegd in Emerging Market Debt (staatsobligaties van opkomende landen). Dit is toegestaan via een participatie in een breed gespreid beleggingsfonds.

Voor alle beleggingsfondsen waarin wordt belegd zijn fundspecificaties opgesteld. Hierin staat onder meer opgenomen welke tactische posities binnen ieder fonds ingenomen mogen worden door de vermogensbeheerder.

Op kwartaalbasis wordt verder via de FTK-rapportage en de Risicorapportage inzage gekregen in de verdeling van de vastrentende waarden portefeuille over de verschillende rating-klassen.

3.5.4. Invulling beperking liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat liquiditeitstekorten optreden door het onvoldoende op elkaar afgestemd zijn van timing en omvang van inkomende en uitgaande kasstromen. Liquiditeitsrisico is ook het risico dat niet binnen een redelijk afzienbare termijn tegen een redelijke prijs gehandeld kan worden. Dit kan ervoor zorgen dat bij derivatenposities, tijdens volatiele marktomstandigheden, onvoldoende onderpand beschikbaar is om aan een bijstortingsverplichting te voldoen. Het liquiditeitsrisico van de fondsen is beperkt omdat ze dagelijks verhandelbaar zijn. De enige uitzondering hierop zijn het hypotheekfonds en het staatsgelieerde leningen fonds, deze zijn minder liquide. De overige liquiditeitsrisico's worden beheerd binnen de fondsen.

3.5.5. Invulling derivatenbeleid en evt. aanvullende maatregelen inzake overlay portefeuilles

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid kan door de beheerder gebruik worden gemaakt van derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid en alleen binnen de beleggingsfondsen. Momenteel is er (nog) maar beperkt sprake van een belegging via het SLM(renteoverlay)-fonds. Binnen het SLM-fonds wordt gewerkt met Central Clearing.

De hoogtes van de derivatenposities binnen de portefeuille worden op kwartaalbasis door de beheerder gerapporteerd in de FTK-rapportage en de Risicorapportage.

4. Uitvoering

4.1. Uitbesteding

4.1.1. Algemeen

Het pensioenfonds heeft het volledige vermogensbeheer van de beleggingen uitbesteed aan een door het pensioenfonds geselecteerde vermogensbeheerder. De selectie van de huidige beheerder heeft eind 2014 plaatsgevonden aan de hand van objectieve criteria zoals beschikbare deskundigheid, beleggingsfilosofie, schaalvoordelen, performance, kosten en rapportages. In 2019 heeft een evaluatie van de huidige beheerstructuur plaatsgevonden en is gekeken of het voor het fonds beter zou zijn om het vermogensbeheer te splitsen over meerdere beheerders. Tevens is een RFI uitgestuurd aan mogelijke beheerders voor de vastrentende en zakelijke waarden portefeuille alsmede voor alleen het aandelenbeheer. Op basis van de antwoorden op de RFI's en na een aanscherping van de tarieven door Aegon AM, heeft het bestuur in oktober 2019 besloten de huidige vermogensbeheerstructuur voorlopig niet te willen aanpassen.

De bewaarfunctie van de beleggingen gebeurt, voor zover het geen participaties in beleggingsfondsen betreft, door een gespecialiseerde partij, de custodian/bewaarnemer.

De jaarlijkse beoordeling van de prestatie van de vermogensbeheerder vindt plaats op basis van objectieve criteria die door de beleggingscommissie worden vastgesteld, zoals beschikbare deskundigheid, beleggingsfilosofie, schaalvoordelen, performance en kosten. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten kunnen in de stukken van het pensioenfonds worden terug gevonden.

Het pensioenfonds heeft de aan de vermogensbeheerder uitbestede werkzaamheden schriftelijk vastgelegd in de vorm van een overeenkomst, met een duidelijke omschrijving van de uitbestede taken alsmede een Service Level Agreement. Bij de uitbesteding van het vermogensbeheer zijn hierbij sluitende afspraken vastgelegd in een beleggingsmandaat, alsmede over de wijze van rapportages en andere informatie-uitwisseling.

Het pensioenfonds heeft een gestructureerd proces van beoordeling om de resultaten van de externe vermogensbeheerder en relevante ontwikkelingen te volgen en evalueert de vermogensbeheerder op jaarlijkse basis.

4.1.2. Rapportages

De vermogensbeheerder administreert de beleggingen en rapporteert elke maand over de waarde van de beleggingen, de uitgevoerde transacties alsmede over de behaalde performance.

Op kwartaalbasis wordt door de beheerder uitgebreid verslag uitgebracht over het gevoerde en te voeren beleggingsbeleid. Er wordt hierbij gerapporteerd over de actuele samenstelling van de portefeuille en de positie van de portefeuille en haar onderdelen ten opzichte van de afgesproken normwegingen en bandbreedtes. Op reguliere basis wordt het beleid ook mondeling toegelicht aan de beleggingscommissie.

De minimale rapportage-eisen van de beheerder zijn ook vastgelegd in de vermogensbeheer-overeenkomst die is getekend.

Het pensioenfonds maakt zelf een Risicorapportage op kwartaalbasis.

4.1.3. Waardering

De waardering van de beleggingen dient op marktwaarde te geschieden. Als er geen beurswaarde beschikbaar is, bijvoorbeeld omdat er geen officiële notering bestaat voor de betreffende investering, worden de bezittingen gewaardeerd tegen de laatst bekende intrinsieke waarde.

4.1.4. Kostenbeheersing

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt het pensioenfonds geen andere kosten dan die welke redelijk en proportioneel zijn, in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegde vermogen en de doelstelling van het fonds. Het (vastgoed)aandelenbeheer en het beheer van Euro Core staatsobligaties wordt mede daarom passief beheerd.

5. Corporate Governance en ESG

5.1 Verantwoord beleggen

Het bestuur van SSP heeft als visie dat het pensioenfonds een maatschappelijke verantwoordelijkheid heeft. Hierin past ook maatschappelijk verantwoord beleggen. Het pensioenfonds streeft daarom naar een zo hoog mogelijk financieel rendement op beleggingen waarbij ook wordt getracht de negatieve gevolgen voor mens en milieu te beperken.

Het pensioenfonds onderschrijft de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties (UNPRI): een aantal beginselen op het gebied van milieu, sociale omstandigheden en goed ondernemingsbestuur voor de beleggingspraktijk. De aangestelde vermogensbeheerder dient ook ondertekenaar te zijn van UNPRI.

Het pensioenfonds is van mening dat zogenaamde ESG-factoren (waaronder ook het klimaatbeleid) integraal onderdeel dienen te vormen van het beleggingsproces.

In de visie van het pensioenfonds is een zeer gedetailleerd ESG-beleid in het kader van proportionaliteit niet wenselijk. Het fonds is relatief beperkt van omvang en is mede om die reden operationeel ingericht op fondsbeleggingen. Een te specifiek en gedetailleerd uitgewerkt beleid kan het fonds beperken in het spectrum van vermogensbeheerders en beleggingsfondsen. Daarnaast wenst het fonds niet leidend maar volgend te zijn ten aanzien van algemene ontwikkelingen inzake ESG.

Het pensioenfonds vult haar ESG-beleid in door:

1. uitsluiting;
2. stembeleid;
3. dialoog (engagement);
4. ESG-integratie;
5. voor zover mogelijk: impact beleggingen.

1. Uitsluitingen

Als het gaat om productie, ontwikkeling en verhandelen van controversiële wapens, zoals clustermunitie en landmijnen, dan geldt een algeheel investeringsverbod. In deze bedrijven mag niet worden belegd, ook niet via zogenaamde passieve indexbeleggingen. Het fonds voldoet hiermee aan de Nederlandse wetgeving die het verbiedt om directe steun te verlenen aan ondernemingen die clustermunitie produceren, verkopen of distribueren. Daarnaast heeft het pensioenfonds beleggingen in fabrikanten van tabak en palmolie uitgesloten.

Een andere categorie beleggingen waarvoor een investeringsverbod geldt, zijn staatsobligaties, en overige leningen van lagere overheden, van landen die stelselmatig de mensenrechten schenden. Leidend hiervoor zijn veroordelingen van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en sancties van de Europese Unie. Hiermee wordt voldaan aan EU-verordeningen die gelden.

Het pensioenfonds wenst het investeringsverbod te implementeren d.m.v. een uitsluitingenlijst. Het opstellen van de uitsluitingenlijst is uitbesteed aan de vermogensbeheerder. Het pensioenfonds ziet erop toe dat de vermogensbeheerder de uitsluitingenlijst respecteert en de sanctiemaatregelen naleeft.

2. Stembeleid

Het pensioenfonds wenst dat gebruik wordt gemaakt van het stemrecht. Door gebruik te maken van zijn stemrecht kan het pensioenfonds indirect invloed uitoefenen op de kwaliteit van het bestuur van de ondernemingen waarin wordt belegd. Dit kan uiteindelijk de waarde van de aandelen positief beïnvloeden en risico's beperken. Het fonds gaat ervan uit dat ondernemingen alleen goed kunnen worden bestuurd als het bestuur van de onderneming transparant is en er efficiënt toezicht wordt gehouden.

Het stembeleid is uitbesteed aan de vermogensbeheerder. Het pensioenfonds ziet erop toe dat de vermogensbeheerder het stembeleid uitvoert. De vermogensbeheerder brengt namens het pensioenfonds dus stemmen uit op aandeelhoudersvergaderingen. Het pensioenfonds is van mening dat de uitvoering van het stembeleid voldoet aan de relevante bepalingen in de Nederlandse Corporate Governance code.

3. Dialoog (engagement)

Als het gaat om de gedragingen van ondernemingen dan moet voldaan worden aan internationaal geaccepteerde verdragen, in het bijzonder de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, Rio Declaration on Environment and Development, United Nations Convention against Corruption, UN Global Compact Principles, International Labour Organization's Declaration of Fundamental Principles and Right at Work, OECD Guidelines for Multinational Enterprises en UN Guiding Principles.

Het pensioenfonds wenst dat bedrijven waarin wordt belegd voldoen aan internationaal geaccepteerde verdragen. De monitoring hiervan en engagement met bedrijven die niet voldoen en een dialoog voeren om deze bedrijven tot ander gedrag te bewegen is door het pensioenfonds uitbesteed aan de vermogensbeheerder. De beheerder monitort periodiek of de bedrijven waarin geïnvesteerd wordt, voldoen aan alle normen. Met bedrijven die niet voldoen zal de vermogensbeheerder mede namens het pensioenfonds 'engagen'. Als deze dialoog na veelvuldige en herhaalde pogingen niet tot voldoende resultaat leidt, dan wenst het pensioenfonds dat alsnog wordt overgegaan tot uitsluiting van het bedrijf. Het pensioenfonds ziet erop toe dat de vermogensbeheerder het engagementbeleid uitvoert.

4. Integratie

De integratie van milieu (*environment*), sociale of maatschappelijke (*social*) en bestuurlijke (*governance*) criteria (ESG in het Engels) in de beleggingsanalyses en –beslissingen, vormt een belangrijk onderdeel van het ESG-beleid van het pensioenfonds. Welke factoren bij deze zogeheten ESG-integratie relevant zijn verschilt per sector en type belegging.

De integratie van ESG-factoren in het beleggingsproces is door het pensioenfonds uitbesteed aan haar vermogensbeheerder. Het pensioenfonds ziet erop toe dat de vermogensbeheerder dit beleid uitvoert.

Aegon geeft invulling aan het beleid van het pensioenfonds doordat wereldwijd alle analisten en portefeuliehouders via een gespecialiseerd extern bureau de beschikking hebben over beoordelingen van vrijwel alle bedrijven en sectoren op ESG-factoren. Deze beoordeling vormt een integraal onderdeel van het totale beleggingsproces. Daarnaast stelt Aegon eisen aan de ESG beoordeling van landen buiten de Europese Unie. Deze uitgangpunten voor verantwoord beleggen zijn integraal van toepassing op het beleggingsbeleid. Slechts in uitzonderlijke situaties kan het, vanwege praktische bezwaren, voorkomen dat niet alle uitsluitingen overal kunnen worden toegepast.

5. Impact beleggingen

Het pensioenfonds wil ook, waar mogelijk binnen de huidige beheerstructuur van het fonds, ook doen aan impact beleggingen.

Het pensioenfonds heeft (binnen het Eigen Beheer depot) een deel van haar beleggingen gealloceerd naar staatsgelieerde leningen. Ongeveer 50% van deze leningen wordt daar gebruikt voor financiering van projecten met een positieve impact op maatschappij en/of milieu. De precieze invulling van de impact beleggingen heeft het fonds uitbesteed aan haar vermogensbeheerder. Het pensioenfonds ziet erop toe dat de vermogensbeheerder dit uitvoert.

Rapportage en evaluatie

De vermogensbeheerder rapporteert jaarlijks over het uitgevoerde ESG-beleid aan het pensioenfonds. Daarnaast worden er voor verschillende beleggingsfondsen specifieke ESG-rapportages verstrekt.

Er vindt door het pensioenfonds een jaarlijkse evaluatie van de vermogensbeheerder plaats. Hierbij wordt ook meegenomen of de vermogensbeheerder voldoet aan de uitvoering van het ESG-beleid van het pensioenfonds.

5.2 Gedragscode / scheiding van belangen

Het pensioenfonds zorgt ervoor dat bij de personen die belast zijn met de (uitvoering) van het beleggingsbeleid geen sprake is van belangenverstremgeling of tegenstrijdige belangen. Deze personen zijn gebonden aan de door het pensioenfonds opgestelde gedragscode. Deze gedragscode voldoet aan de eisen die DNB en de AFM hieraan stellen. Het pensioenfonds heeft een compliance officer die toeziet op de juiste naleving van de gedragscode.